

Links

- www.barbaraseiler.ch/artists/ante-timmermans
- www.friezeprojects.org/index.php?/commissions/detail/nick-mauss-b.1980-usa
- www.antetimmermans.de/antetimmermansblog

and vocal techniques based on extended rhythmic patterns, the result was a seemingly endless flow of language, of words streaming out of the performer into microphones and washing out over the audience via loudspeakers. The words were appearing like random twigs floating down a river, random branches once a cohesive whole, now apart, drifting independently without coherent (functional) form and beautiful within their new, altered appearance (journey). There are moments in Ashley's work, when in a single piece where the brain has trouble understanding it all, the effect as a listener can shift from rapture to frustration. Sense appears, one latches on to the rhythm, words appear, a joke. Ashley was a funny man. He knew what he was doing. As a listener we grasp onto these isolated branches in order to project our own story, or rather input meaning. One does not receive clarification on proceedings but rather, points appear into focus from this dense flowing river of endless text. *Foreign Experiences*.

Drugs, television, opera, words and song:

all of these form a combination of human extension and escapism, the very elements Ashley investigated throughout his life.

On the periphery of any common stylistic tendencies the works of Ashley and the persona of the man himself will extend itself into and upon future generations. Performances of his works are increasingly common following his passing and the absurd nature of understanding the general form he undertook assures longevity far into the future. Opera as it now is outliving the opera house and entering your home with it's unique combination of sound, speech, human interaction and of course, words.

— Mark Harwood

De Australische, in Londen residerende Mark Harwood is het brein en ziel achter het platenlabel Penultimate Press. Hij is meer dan 20 jaar actief binnen experimentele muziek als uitgever, criticus, curator en muzikant. Als Astor maakt hij zelf tapecollages, donkere drones en verknijpte text-sound composities.

09.12.14
20:00

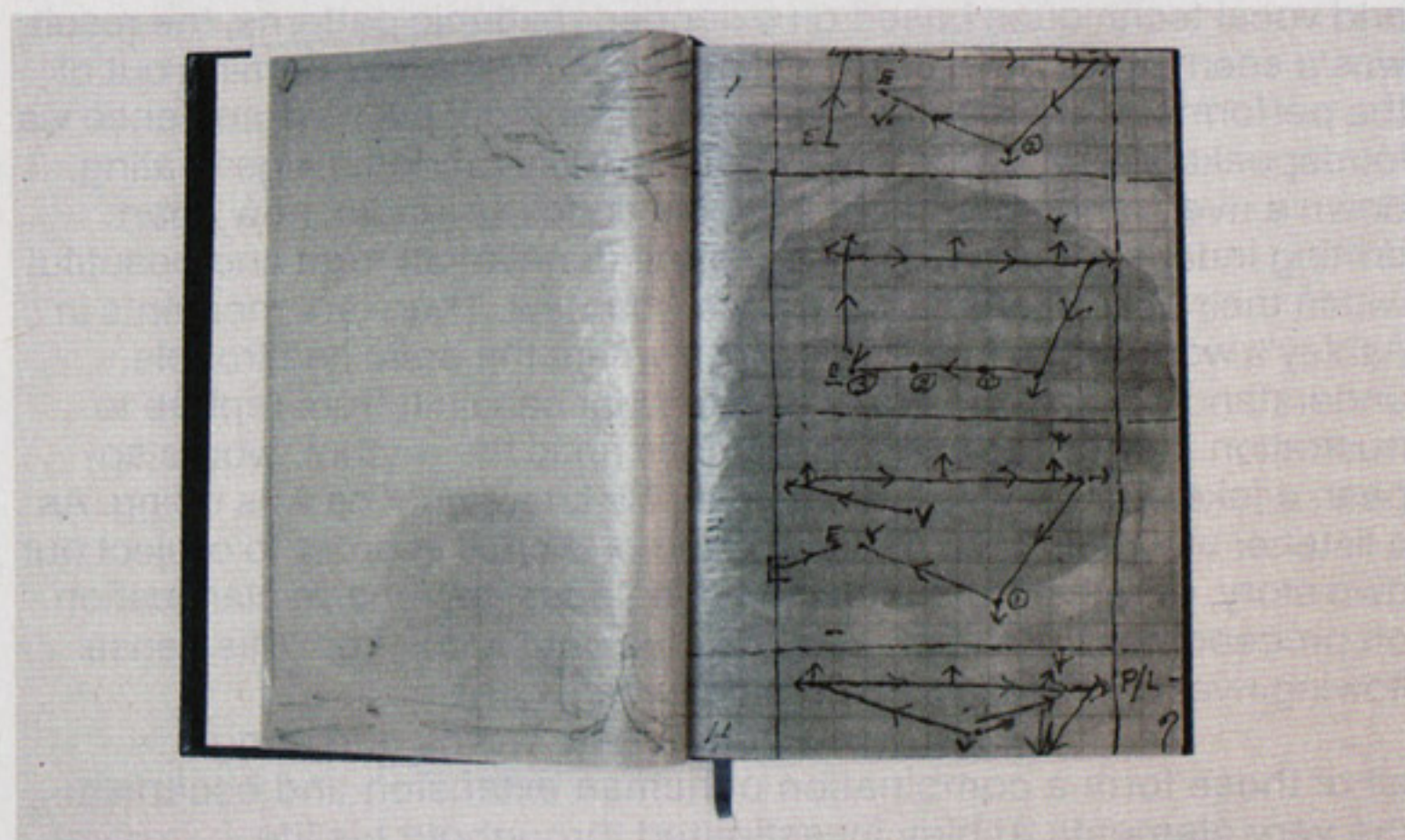
MIRY Hedendaags i.s.m. KRAAK — Saluut Robert Ashley

FREEZE! — ANTE TIMMERMANS

Docent tekenen aan School of Arts

Ante Timmermans verzorgde op de jaarlijkse kunstbeurs Frieze in London (15-18 oktober) een solotentoonstelling bij de stand van Barbara Seiler, een galerie uit Zürich.

Frieze London is wellicht het hoogtepunt van het jaarlijkse beurscircuit. Deze editie, zo zegt de obligate pers-

1 Beckett's originele regie aanwijzingen voor *Waiting for Godot* opgenomen in de publicatie gemaakt naar aanleiding van de tentoonstelling *Samuel Beckett*, Centre Pompidou, Parijs, maart-juni 2007.

2 *pause(*, Ante Timmermans, 2014, presentatie op Frieze Art Fair 2014. Foto: Ante Timmermans

mededeling na afloop van de beurs, verzamelde op 5 dagen 60 000 bezoekers die 162 uitgenodigde galleries bezochten. Een bezoek aan Frieze is geen rustige bedoening te noemen. Toch was het uitgerekend op deze plek dat Ante Timmermans zijn werk *pause(* ten toon wilde stellen: *Stop! We Need to Start*, lijkt de kunstenaar uit te schreeuwen. Met *pause(* probeert Timmermans met hulp van een aantal performers, onder andere twee studenten drama van KASK en Conservatorium: Siska Baeck en Simon Van Schuylenbergh een denkmoment in te lassen in zijn eigen oeuvre. Hij maakt cirkelbewegingen: wil even wachten en zien of de pauze hem meer brengt dan alleen een waardevolle analyse van de pauze zelf.

pause(is een performatieve installatie. Dat wil zeggen dat de geïnstalleerde tekeningen en objecten een extra dimensie krijgen door de aanwezigheid van performers bij de installatie. Timmermans' vertrekpunt voor *pause(* is het werk van Samuel Beckett, *Waiting for Godot* en de absurde tragisch komische insteek ervan. *Waiting for Godot* is in de installatie heel letterlijk aanwezig: Op lange vellen papier – opgehangen langsheen de muren van de galeriestand – schreef, tekende, Timmermans de regieaanwijzingen voor het stuk. Daarbij worden vooral de stiltes, het wachten en de pauzes letterlijk extra dik in de verf gezet. Tussen de schilderkunstige schriftuur installeert Timmermans objecten en laat hij vijf performers aantreden (Ruud Peeters, Manuela Fiori Schneider, Anya Senognoeva en KASKstudenten Siska Baeck en Simon Van Schuylenberghe), als symbolen voor of vertegenwoordigers van het gewone en dagelijkse. De performers interpreteren het idee van pauze via improvisatie en maken zo één geheel van de installatie en van Timmermans' reflectie over wat Pauze kan betekenen binnen het kunstenaarschap. Wat kan een 'pauze' inhouden op een moment in het kunstenaarsleven, of specifiek: hier en nu midden de absurditeit van de kunstbeurs?

Het te koop aanbieden van performancekunst is trouwens een nieuwheid op Frieze. Voor de eerste keer wordt er echt op grotere schaal performancekunst aangeboden aan verzamelaars en musea. Ondanks het feit dat de performances binnen een apart luik worden aangekondigd op de beurs zie je toch hoe de kunstenaars zelf de performances zien als een volwaardig deel van wat kunst vandaag is. Voor hen is er geen nood aan verschillende vakjes zoals tekenen, schilderen, filmen, beeldhouwen of performen. De jonge schilder en beeldhouwer Nick Mauss bijvoorbeeld laat elke dag van de beurs een nieuw balletstuk en muziek ervoor creëren, hij laat het op een geïmproviseerd podium uitvoeren. De voorstellingen worden telkens onderbroken door nieuwe interpretaties en improvisaties, die een weerspiegeling moeten zijn van de constante beweging op de beurs. Steeds meer musea investeren vandaag in performancekunst en proberen ondanks de eigenheid van de discipline haar beleving en interpretatie zoveel mogelijk in het geheel van de kunsten te integreren. Tate Modern opende enkele jaren terug bijvoorbeeld een extra vleugel voor performances. Anne Teresa De Keersmaeker was één van de eerste dansers

THE
PROCESS
OF
STANDSTILL

) PAUSE (

3 fragment uit
de publicatie gemaakt naar
aanleiding van het werk *)pause(*,
ontwerp Jan Mast, 2014

die er werk toonden. *Fase: Four Movements to the Music of Steve Reich* werd in Tate, *The Tanks* opgevoerd zonder publiekstribune. Je kon er gewoon rondom de dansers gaan zitten en het werk in het voorbijgaan aanschouwen, zoals je dat zou doen bij een sculptuur bijvoorbeeld. Het MoMA in New York opende reeds enkele jaren geleden haar eigen afdeling performancekunst en Klaus Biesenbach, thans directeur van PS1 MoMA die de afdeling eerste leidde, investeert hart en ziel in de opbouw van een echte performancecollectie en spannende programmatie. Voor 2015 werkt Biesenbach aan een tentoonstelling over de IJslandse zangeres en kunstenares Björk en het Stedelijk Museum in Amsterdam pakt volgend jaar uit met een overzichtstentoonstelling van Tino Sehgal.

Ante Timmermans heeft het wel begrepen op kunst als een samenspel van verschillende vormtalen en uitdrukkingswijzen. (Dat was overigens ook het geval voor Beckett die nauwe vriendschapsbanden onderhield met beeldende kunstenaars). Timmermans houdt ook van een open atelier structuur en improvisatie waar leven en kunst in samen kunnen vloeien. In zijn tekenatelier en lessen op KASK komen dramastudenten langs. Ze staan model of bewegen zich door de ruimtes. Uit de muzikateliers, die zich vlakbij het tekenatelier bevinden, sluiten dikwijls ook nog muzikanten aan zodat de improvisatie volop kan worden gevoed. Het is deels uit deze momenten dat *)pause(* in haar uiteindelijk veelzijdige vorm is ontstaan.

Twee studenten drama die vaak op het tekenatelier aanwezig waren trokken mee naar Frieze om er vijf dagen intensief het idee van *)pauze(* mee uit te drukken. Ze schrijven het volgende over de intense ervaring:

Simon Van Schuylenbergh *Hoe langer ik mij in de booth bevind, hoe meer ik neerdaal in een leegte. Ik ben niet meer belangrijk, dat is belangrijk. In de grote supermarkt van de hedendaagse kunst vormen wij een ruimte, een mogelijkheid, een proces. Wij staan als individuen lijnrecht tegenover het statusmilieu van de hedendaagse kunst. Frieze heeft een wereldreputatie en dat voel je bij heel veel toeschouwers. Als je rondloopt op de beurs voel je het schrijnende individualistische 'iets-willen-zijn', dit staat in fel contrast met het onderzoek dat we voeren in de booth. Vaak was de installatie een uitweg om aan het circus van het ego te ontsnappen. De noodzaak om te performen werd daardoor nog groter. Ik kwam heel vaak op het punt dat ik mezelf erop betrapte dat ik een natuurlijke drang heb om te creëren. Het is een heel intense ervaring als mens, en als performer een heel kostbare ervaring om te beseffen dat het loslaten van die drang, een ongelooflijke vrijheid genereert. De momenten waarop ik mij volledig kon losmaken van de tijd, van het idee dat iets een begin en een einde heeft, zijn voor mij het kostbaarst. Het proces van stilstand is er één dat in beweging zet. Compleet leeg gelopen ontstaat er een state of mind, eerst lachen we het weg, een lachen dat niet stopt, we zouden kunnen stoppen. Die mogelijkheid is er altijd. Een volgende ochtend stap ik in de booth. De lach is verdwenen, de eenzaamheid maakt zich volledig meester*

Fragment uit het voorlopig script voor *Vibrations Off the Format*:

26 THEMES
26 DAYS OF EXHIBITION

De genodigden
Saluation (/Salutation of the medium)
The guide
Day of the subject, subjectivity and expertise
Dag van de verpakking, packing and wrapping
Van dag van het lichaamsdeel naar nacht van de seks,
from day of the body part to night of the sex
De aparte letter tijdens het woord in de kunst
A day for Robert Filliou, génie sans talent
Dag van de witte raaf / the white raven
(intuition, reconstruction, experience, training, formulas, ...)

van mij. Ik blijf de mogelijkheid hebben om te observeren wat ik doe. Dat maakt de stilstand zo actief. De mogelijkheid nodigt uit tot vrijheid. De mogelijkheid nodigt uit tot een ervaring van kinderlijke onschuld, in de mogelijkheid moet niets. Wanneer ik mezelf verlies, geef ik mij over. Het is een ervaring die mij niet loslaat, het is overal aanwezig.

Siska Baeck

Een week om ons van de automatische, onbewuste, routineuze, lege herhaling – die onvermijdelijk diep verwerven is met onze existentie – los te maken. Meer dan acht uur per dag actieve stilstand. De haakjes naar buiten keren. De leegte gewillig verbreden. Het zwarte onontkoombaar aangaan. Stille veelheid van beweging. Soms willen vluchten, toch altijd weer opnieuw de herhaling bewust induiken; elke verandering, elke beweging, elke stilstand als nieuw erkennen. In een omgeving waar alles en iedereen vast-ge-ankerd lijkt, bewegen wij alles los. Wij durven ons los te maken van alles wat we denken te zijn. Alle ideeën over wat wij mogelijk aan de wereld te geven hebben, hijsen we overboord. We plooiën ons terug op onszelf. Ons schip is er één van duistere eenzaamheid. Waar een ervaring heerst van een ongelofelijke weekheid die constant laveert tussen lachen en wenen. Tegelijkertijd een kooi-ervaring; want hier gooien we onszelf kwetsbaar ten prooi – niet zomaar aan mensenogen, maar voornamelijk aan digitale perversiteiten die ons willen bezitten om ons daarna over het internet te verspreiden. Na de pauze, na het wachten, is niets nog hetzelfde. Mijn existentie is binnenste-buiten gekeerd. Wat moet ik met de wereld? De herhaling is een imperatief waar ik niet aan kan, niet aan wil ontsnappen. Ik buig de lege herhaling om tot een bewuste herhaling. Een herhaling die oefening is. Mijn existentie is een oefenen in leven, in geven, in ontvangen. Zo wordt kunst weer waar het om zou moeten draaien: de mensen een geschenk geven. (Dank je, Ante.)

HONORÉ δ'O — PHYSICAL VIBRATIONS OFF THE FORMAT

Bij de Gentse galerie Kristof De Clercq brengt beeldend kunstenaar en docent aan School of Arts Honoré δ'O samen met de Oostenrijkse kunstenaar ManfreDu Schu en met bachelor- en masterstudenten installatie en grafisch ontwerp de tentoonstelling *Vibrations Off the Format*. De tentoonstelling zelf en de uitgave van een publicatie waarin het tentoonstellingsconcept zal blijven doorwerken, wordt ontwikkeld in een samenwerking tussen galerie Kristof De Clercq, de vakgroepen autonome kunsten en design en vormgeving van KASK en is tevens een eerste samenwerking met de Hochschule für angewandte Kunst in Wenen, waar ManfreDu Schu doceert.